

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỖ VĂN CƯỜNG

**GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN Ở TỈNH THÁI NGUYÊN
ĐẾN NĂM 2015**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỖ VĂN CƯỜNG

**GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN Ở TỈNH THÁI NGUYÊN
ĐẾN NĂM 2015**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN TIẾN LONG

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu nào khác. Các kết quả nghiên cứu của luận văn có tính độc lập, số liệu và dữ liệu sử dụng trong luận văn được trích dẫn đúng quy định.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Đỗ Văn Cường

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện Luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Quý thầy, cô, bạn bè.

Trước tiên tôi xin trân trọng cảm ơn Thầy giáo **TS. Nguyễn Tiến Long**, người đã định hướng cho chủ đề nghiên cứu; nghiêm túc về mặt khoa học và tận tình giúp đỡ tôi về mọi mặt để hoàn thành Luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn Ban Giám Hiệu; các Thầy giáo, Cô giáo Khoa Kinh tế; cán bộ và chuyên viên Phòng QLĐT Sau Đại học - Trường ĐH Kinh tế và QTKD đã hướng dẫn và giúp đỡ tôi về các điều kiện trong quá trình thực hiện luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn Ban lãnh đạo và cán bộ, công chức Cục Thuế tỉnh Thái Nguyên, các Phòng chuyên môn của Cục Thuế tỉnh Thái Nguyên đã cung cấp thông tin, tài liệu và hợp tác giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện luận văn.

Để có được kiến thức như ngày hôm nay, cho phép em gửi lời cảm ơn sâu sắc đến Quý thầy, cô trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh thuộc Đại học Thái Nguyên trong thời gian qua đã truyền đạt cho em những kiến thức quý báu. Trân trọng cảm ơn sự quan tâm của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Đỗ Văn Cường

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của luận văn.....	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN VÀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN.....	5
1.1. Khái quát về thuế thu nhập cá nhân	5
1.1.1. Hoàn cảnh ra đời của thuế thu nhập cá nhân.....	5
1.1.2. Khái niệm thuế thu nhập cá nhân	6
1.1.3. Đặc điểm thuế thu nhập cá nhân	7
1.1.4. Mục đích, ý nghĩa và vai trò của thuế thu nhập cá nhân	8
1.1.5. Một số nét khái quát về Luật thuế Thu nhập Cá nhân của Việt Nam	12
1.2. Lý luận chung về công tác quản lý thuế thu nhập cá nhân	17
1.2.1. Khái niệm về quản lý thuế thu nhập cá nhân	17
1.2.2. Nội dung công tác quản lý thuế thu nhập cá nhân	17
1.2.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thuế TNCN.....	33
1.2.4. Tổ chức ngành thuế	37
1.3. Hoàn thiện công tác quản lý thuế TNCN.....	39
1.3.1. Khái quát lại công tác quản lý thuế TNCN	39
1.3.2. Đặc điểm quản lý thuế TNCN.....	42
1.3.3. Nguyên tắc quản lý thuế TNCN.....	42
1.3.4. Hoàn thiện công tác quản lý thuế TNCN	43

1.4. Bài học kinh nghiệm về công tác quản lý thuế TNCN của một số nước trên thế giới	44
1.4.1. Công tác quản lý thuế TNCN tại Trung Quốc	45
1.4.2. Công tác quản lý thuế TNCN tại Nhật Bản.....	46
1.4.3. Công tác quản lý thuế TNCN ở Thái Lan	47
1.4.4. Công tác quản lý thuế TNCN ở Pháp.....	47
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1.....	49
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP VÀ HỆ THỐNG CÁC CHỈ TIÊU NGHIÊN CỨU CÔNG TÁC QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN.....	50
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	50
2.2. Cách tiếp cận	50
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	51
2.3.1. Cơ sở phương pháp luận.....	51
2.3.2. Những phương pháp nghiên cứu cụ thể	51
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu công tác quản lý thuế thu nhập cá nhân.....	53
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN Ở TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2009 - 2012.....	54
3.1. Tổng quan điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	54
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	54
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	55
3.2. Thực trạng công tác quản lý thuế TNCN ở tỉnh Thái Nguyên, giai đoạn 2009 - 2012	56
3.2.1. Khái lược về Cục thuế tỉnh Thái Nguyên.....	56
3.2.2. Thực trạng công tác quản lý thuế TNCN ở tỉnh Thái Nguyên (2009-2012)	60
3.2.3. Đánh giá chung về công tác quản lý thuế TNCN ở tỉnh Thái Nguyên	86
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN Ở TỈNH THÁI NGUYÊN ĐẾN NĂM 2015	104
4.1. Quan điểm, mục tiêu, phương hướng của công tác quản lý thuế TNCN ở tỉnh Thái Nguyên.....	104
4.1.1. Quản lý thu thuế TNCN là nhiệm vụ chung của cơ quan thuế, chính quyền địa phương và cơ quan liên quan.....	104
4.1.2. Bảo đảm bình đẳng về nghĩa vụ nộp thuế TNCN	105

4.1.3. Nuôi dưỡng, phát triển nguồn thu bền vững trên cơ sở hoàn thiện chức năng của thuế TNCN và cả hệ thống thuế.....	106
4.1.4. Quản lý thuế TNCN cần phải bám sát quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước và chính quyền tỉnh Thái Nguyên.....	108
4.2. Một số giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý thuế TNCN ở tỉnh Thái Nguyên đến năm 2015	108
4.2.1. Hoàn thiện, ban hành và thực hiện cơ chế, chính sách thuế TNCN.....	109
4.2.2. Tăng cường công tác Thanh tra, kiểm tra thuế TNCN.....	117
4.2.3. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức thuế TNCN.....	117
4.2.4. Tăng cường công tác quản lý thu nhập dân cư.....	119
4.2.5. Đẩy mạnh quản lý thu nhập của cá nhân kinh doanh.....	120
4.2.6. Ngăn chặn hiện tượng gian lận trong kê khai thuế TNCN.....	121
4.2.7. Thu thuế thu nhập cá nhân thông qua hệ thống ngân hàng.....	123
4.2.8. Thực hiện quyết toán thuế cho từng đối tượng nộp thuế	124
4.2.9. Đào tạo năng lực và phẩm chất cho đội ngũ cán bộ thuế.....	124
4.2.10. Thiết lập hệ thống tính thuế thu nhập cá nhân tự động	126
4.2.11. Xây dựng hành lang pháp lý cho dịch vụ tư vấn thuế TNCN	126
4.2.12. Tăng kiểm tra thuế thu nhập với người nước ngoài ở tỉnh Thái Nguyên....	127
4.2.13. Tăng cường kiểm tra thuế TNCN đối với giới ca sĩ và họa sĩ	127
4.2.14. Hiện đại hóa công nghệ thông tin phục vụ công tác quản lý thuế TNCN...	128
4.2.15. Nâng cấp và hiện đại hóa cơ sở vật chất cho công tác quản lý thuế TNCN	129
KẾT LUẬN	130
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	132

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
BTC	Bộ Tài Chính
CBVC	Cán bộ viên chức
CCT	Chi Cục thuế
CNH, HĐH	Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
CP	Chính Phủ
CT	Chỉ thị
CTK	Cục Thống kê
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp Nhà nước
ĐTNT	Đối tượng nộp thuế
HNKQT	Hội nhập Kinh tế quốc tế
KTQT	Kinh tế quốc tế
KT-XH	Kinh tế - xã hội
NĐ	Nghị định
NLĐ	Người lao động
NNT	Người nộp thuế
NQ	Nghị quyết
NSNN	Ngân sách Nhà nước
QLTT	Quản lý thu thuế
TNC	Thu nhập cao
TCT	Tổng Cục Thuế
TNCN	Thu nhập cá nhân
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TT	Thông tư
UBND	Ủy Ban Nhân dân
VAT	Thuế giá trị gia tăng
XHCN	Xã hội Chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Biểu thuế lũy tiến từng phần.....	16
Bảng 1.2: Biểu thuế lũy tiến toàn phần.....	16
Bảng 3.1: Kết quả thu NSNN từ thuế ở tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2012...	60
Bảng 3.2: Thu NSNN từ thuế (gồm thuế TNCN) ở tỉnh Thái Nguyên 2010 - 2012.....	62
Bảng 3.3: Số thuế thu nhập cao của Việt Nam trong tổng thu NSNN (1991-2008)	64
Bảng 3.4: Số thuế TNCN trong tổng thu NSNN ở Việt Nam (2010-2012).....	65
Bảng 3.5: Số liệu thu thuế TNCN ở Việt Nam năm 2011 và 6 tháng đầu năm 2012 ...	67
Bảng 3.6: Kết quả thu thuế TNCN ở tỉnh Thái Nguyên (2009- 2012)	68
Bảng 3.7: Kết quả thu thuế TNCN tại Cục thuế tỉnh Thái Nguyên (2009-2012).....	68
Bảng 3.8 : Tình hình cấp mã số thuế TNCN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	69
Bảng 3.9: Kết quả truy thu thuế qua hoạt động thanh tra, kiểm tra thuế, trong đó có thuế TNCN (giai đoạn 2010 - 2012)	83
Bảng 3.10: Số thuế truy thu bình quân trên 01 đơn vị qua thanh tra thuế	84
Bảng 3.11: Cơ cấu lực lượng thanh tra, kiểm tra thuế của Cục thuế tỉnh Thái Nguyên.....	85
Bảng 4.1: Số thuế TNCN phải nộp tính theo các hoàn cảnh khác nhau	113
Bảng 4.2: Số người nộp thuế từ tiền lương, tiền công và kinh doanh	113
Bảng 4.3: Mức giảm trừ gia cảnh của một số nước trong khu vực.....	114
Bảng 4.4: Biểu thuế lũy tiến từng phần theo Luật quy định	115
Bảng 4.5: Mức thuế suất cao nhất của một số nước trong khu vực	115
Bảng 4.6: Biểu thuế lũy tiến từng phần thay đổi	116

DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

1. Hình:

Hình 1.1: Quy trình đăng kí thuế TNCN qua website tncnonline.com.vn.....	19
Hình 1.2: Giảm trừ gia cảnh.....	32

2. Sơ đồ:

Sơ đồ 1.1: Thủ tục đăng ký mã số thuế.....	21
Sơ đồ 1.2: Mô hình tổ chức quản lý của hệ thống thuế Việt Nam.....	37
Sơ đồ 3.1: Cơ cấu Bộ máy tổ chức của Cục Thuế tỉnh Thái Nguyên.....	59

3. Biểu đồ:

Biểu đồ 3.1: Thu NSNN từ thuế ở tỉnh Thái Nguyên (2010 - 2012).....	61
Biểu đồ 3.2: Thu NSNN trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên (2010 - 2012)	62
Biểu đồ 3.3: Kết quả thu thuế TNCN ở Việt Nam (1992 - 2012).....	66
Biểu đồ 3.4: Kết quả thu thuế TNC và thuế TNCN của Cục thuế tỉnh Thái Nguyên (giai đoạn 2003 - 2012)	71
Biểu đồ 3.5: Số lượng đối tượng chịu thuế đã được thanh tra, kiểm tra so với tổng số đối tượng chịu thuế tại tỉnh Thái Nguyên (2010 - 2012).....	83